Humanist

1 juni 1978
33e jaargang nr. 11
Tweewekelijkse uitgave van
het Humanistisch Verbond
Postbus 114, Utrecht
Tel. (030) 31 81 45

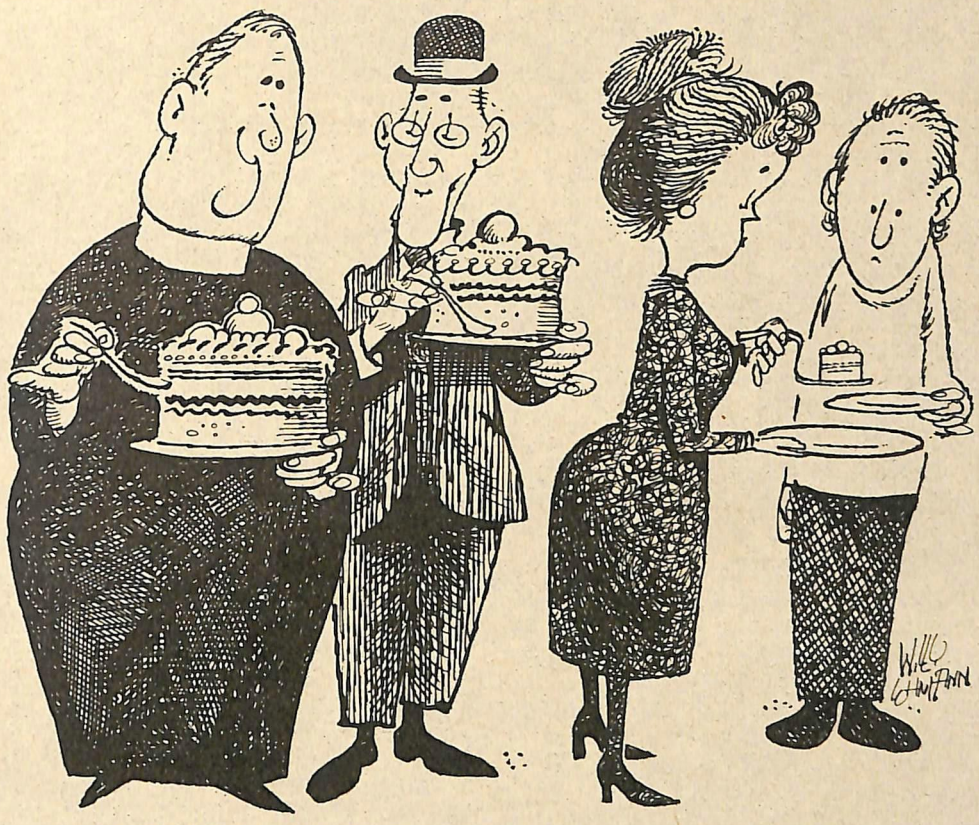

„'t IS ONRECHTVAARDIG VERDEELD IN DE ETHER"
overgenomen met toestemming van EGO en de tekenaar Willy Lohmann

Sympathie in Hilversum voor aanvraag van meer zendtijd

‚Hoewel bij een recente peiling door het NIPO binnen een representatieve steekgroep uit de Nederlandse bevolking bleek, dat bijna 20% van alle ondervraagden zich humanist noemt, beschikt het Humanistisch Verbond wekelijks over slechts 30 minuten radiozendtijd en over 7½ minuut tv-zendtijd. Samen is dat 37½ minuut.
Hoe onproportioneel weinig dat is, blijkt indien men zich realiseert dat de kerkgenootschappen wekelijks kunnen beschikken over 612 minuten in radio en tv, dat is ruim 16 maal zoveel.
Het Verbond acht deze verhouding hoogst onredelijk, allerminst in overeenstemming met de werkelijke verhoudingen binnen het Nederlandse volk.
Om deze reden heeft het Verbond op 31 maart van dit jaar bij de minister van CRM een aanvraag ingediend voor verviervoudiging van zijn zendtijd in radio en tv.
Met het voornemen tot publikatie in het orgaan van het Humanistisch Verbond zullen wij graag uw oordeel vernemen over de huidige situatie en over genoemde aanvraag.'

Deze vraag heeft de redaktie van „Humanist" voorgelegd aan de leidingen van alle Nederlandse zendgemachtigden. De antwoorden treft de lezer elders in dit nummer op de pagina's 3, 5 en 7.
Een vrij groot aantal van de reacties geeft blijk van begrip voor, voor instemming met het streven van het HV naar meer zendtijd in radio en televisie. Dat, bijvoorbeeld, de EO niet tot dat begrip in staat was, zal niemand verbazen.
Wel danken wij allen die aan deze mini-enquete hebben willen meewerken.

DE REDAKTIE

Onderbedeling erkend

Ieder die dat wil, mag een krant, week- of maandblad uitgeven. Hij mag er geld voor vragen, hij mag het gratis verspreiden, hij mag het zo dik en zo mooi maken als hij zelf wil. Hierin onderscheiden de gedrukte media zich van radio en televisie. De beide laatste zijn, beperkt door het beschikbare aantal golflengten, schaarste-goederen. Er is dus distributie en binnen dat systeem krijgt een ieder die als zendgemachtigde is toegelaten, het part aan radio- en tv-zendtijd dat hem rechtens toekomt.

In principe geen slecht systeem, dat een afspiegeling zou kunnen zijn van een pluriforme samenleving. Zou kúnnen zijn want bij de het Humanistisch Verbond toegevallen zendtijd is die verdelende rechtvaardigheid ver te zoeken. Vandaar onze aanvraag bij de minister van CRM voor meer zendtijd, viermaal meer.

Elders in dit nummer publiceren wij reakties op deze aanvraag van de andere in Hilversum werkzame organisaties die, zoals dat in de Omroepwet heet „in het volk levende culturele of godsdienstige dan wel geestelijke behoeften" bevredigen.
Verheugend is het te lezen dat van vele kanten wordt erkend dat het H.V. als „genootschap op geestelijke grondslag" is onderbedeeld.

Typerend echter voor de angst waarmee men elkaar in Hilversum gadeslaat is, dat de erkenning van onderbedeeling in veel gevallen gepaard gaat met het voorbehoud dat recht doen aan het HV, niet mag gaan ten koste van de eigen omroep A, B of C. Koud water-vrees. Wat maakt verruiming van radio-zendtijd voor het H.V. van 30 minuten per week naar 2 uur per week uit, op de 476 uren die de vier Hilversumse zenders wekelijks vullen?

Wat maakt verruiming van de tv-zendtijd voor het H.V. van 7½ minuut per week naar 30 minuten per week uit? Te minder, of in het geheel niets, omdat de minister van CRM, in navolging van haar voorganger, verruiming van tv-zendtijd voor het H.V. niet ten laste van de andere zendgemachtigden zou behoeven te brengen, maar zou kunnen vinden in een uiterst geringe uitbreiding van het totale aantal wekelijks zendminuten.

WIM JUNGMAN

De ‚andere' woningzoekenden worden ten achtergesteld

Eén van de taken van het Humanistisch Verbond moet zijn dat zowel landelijk als plaatselijk scherp opgelet wordt dat diskriminatie aan de kaak gesteld wordt. Er worden immers in onze samenleving nog steeds vele individuen en groepen achtergesteld. Zo is het voor bijvoorbeeld homoseksuelen soms zeer moeilijk of onmogelijk om op gelijkwaardige wijze hun rechten te krijgen. Het is een principiële zaak dat het HV gediskrimineerden moreel en feitelijk ondersteunt.

Ondanks dat wij vinden dat homoseksualiteit een algemeen aanvaard maatschappelijk verschijnsel moet zijn, vindt er t.a.v. homoseksuelen nog veel-(soortige) diskriminatie plaats. Soms hangt die samen met de wijze waarop individuele vrouwen en mannen gestalte geven aan de eigen leefsituatie, en laat de omgeving geen gelegenheid voorbij gaan om daarover – soms anoniem – afkeuring te laten blijken. Daarbij volledig voorbijgaand aan de omstandigheid dat niet iedereen geschikt is voor, of wil leven in het geijkte tweerelatiepatroon.

Veelal vindt diskriminatie plaats op het gebied van huisvesting, maar ook bijv. bij bevorderings- en sollicitatieprocedures. Wat te denken van de flateigenaar die zijn horizontaal eigendom niet wilde verkopen aan twee samenwonende jongens, omdat ,,de buren het zo leuk zouden vinden als er weer kinderfietsjes voor de deur zouden staan''? Wat te denken van het bestuur van een RK school, dat een uitstekend funktionerend onderwijzer ontslaat louter op grond van het homofiel zijn?

Een organisatie die zich bezig houdt met het opheffen en tegengaan van diskriminatie van homoseksualiteit is het COC. Eén van de gebieden waarop de vrijwilligers van het COC aktief zijn, betreft de huisvesting. Zowel landelijk als plaatselijk wordt er bij overheden en woningbouwkorporaties op aan gedrongen om t.a.v. het bouwbeleid rekening te houden met alternatieve leefvormen. Behalve dat er veel meer woningen gebouwd moeten worden voor éénen tweepersoonshuishoudens, vindt het COC dat er meer rekening gehouden moet worden met de woon- en lokatiewensen van mensen in een ander leefpatroon dan het gezin. Een rechtvaardige verdeling van de beschikbare woonruimte is een terechte eis.

In de praktijk blijkt vaak dat gehuwden die minder lang staan ingeschreven als woningzoekende dan alleenstaanden, toch steeds weer voorgaan. In veel gemeenten is het voor hen die ongehuwd willen gaan samenwonen onmogelijk om zich als zodanig als woningzoekenden te laten inschrijven, laat staan dat men samen voor een urgentieverklaring in aanmerking komt.

Het is niet voor niets dat vele alleenstaanden en ongehuwd samenwonenden worden gedwongen een eigen huis te kopen, omdat ze anders nooit bij de hospita vandaan komen. Ook dan echter vindt diskriminatie plaats. Zo bijvoorbeeld in een typische CDA-gemeente als Roosendaal, waar ongehuwd samenwonenden die een stukje bouwgrond willen kopen er wel heel moeilijk aan te pas komen. Het gemeentebestuur heeft er onlangs een puntenschaal ontworpen voor de toewijzing van kavels bouwgrond, waarbij gezinnen met kinderen direkt al zoveel punten krijgen dat ze absoluut niet meer in te halen zijn door ongehuwd samenwonenden. Die komen overigens op de puntenschaal niet voor. Protesten van COC-zijde tegen deze diskriminerende gang van zaken lopen stuk op de argumentatie dat ,,het gezin toch de hoeksteen van de samenleving vormt''.

Onder de vorige regering is een wetsontwerp ingediend om de huurovergang na overlijden te regelen voor niet-huwelijkse relaties. Is het momenteel in feite nog zo dat bij overlijden van de huurder de overblijvende partner, die samen met de overledene het huis bewoonde nagenoeg rechteloos is, straks zal hij of zij naar de kantonrechter kunnen stappen teneinde de huur te kunnen voortzetten, en wel binnen een maand na het overlijden van de partner.

Het COC vindt dat in zo'n geval de verhuurder naar de kantonrechter zou moeten gaan bij bezwaar tegen voortzetting van de huur door de overblijvende partner. Niettemin houdt dit wetsvoorstel op zich een verbetering in van een rechtsonzekere situatie. Daarnaast blijkt uit het voorstel een zekere mate van erkenning van alternatieve relaties door de overheid.

Maar zolang de overheid landelijk zowel als plaatselijk blijft achterlopen waar het gaat om een gelijkwaardige behandeling en erkenning van de rechten van hen die niet kunnen of willen trouwen, blijft de funktie van het particulier initiatief uiterst belangrijk. Juist het HV heeft in dezen een kritisch-signalerende funktie.

KEES S. ROZA

Komt u maar!

Het ligt in de bedoeling om in het vervolg in de Humanist wat meer systematisch aandacht te schenken aan achterstelling van individuen en groepen in onze samenleving.

Daarbij zal zoveel mogelijk worden getracht de beschouwingen te betrekken op actuele gebeurtenissen.

Reakties op het geschrevene dan wel suggesties van lezers zijn zeer welkom bij KEES ROZA, die deze rubriek voor zijn rekening neemt.

Schriftelijke reakties kan men richten aan de redaktie van Humanist, Postbus 114 in Utrecht.

Het etentje

„Als je maar weet," zei mijn oudste dochter, „dat ik geen eettafel heb, dus je zal je bord op je schoot moeten houden." "Dat geeft niet," zeiden wij, niet uit het veld te slaan, want we waren zo verrast door haar uitnodiging om te komen eten, dat we ons om een futiliteit als een ontbrekende eettafel niet druk konden maken.

We werden 's zondagsavonds om zes uur verwacht en toen we, keurig op tijd arriveerden, werden we ontvangen met de mededeling, dat het vlees kwijt was. Nu had ik me vast voorgenomen, om me nergens over te verbazen, maar vlees, dat kwijt was, viel buiten mijn verwachtingspatroon. „Ja, zie je", legde ze uit, „'t waren erg mooie varkenshaasjes, maar ik heb ze, geloof ik, bij de slager laten liggen." Inmiddels had een snackbar verderop in de straat, die op zondag open was, uitkomst gebracht, want daar verkochten ze gepaneerde karbonaden uit de diepvries. „Maar als voorgerecht krijgen jullie iets héél zaligs en sjieks en ik heb voortreffelijke wijn", vertelde ze enthousiast en ze wees op een voorraad flessen, genoeg voor wel vijf etentjes.

Toen ook de derde gast, een vriendin van onze dochter, was aangekomen, begonnen er drukke bezigheden in de keuken en even later verschenen er vier glazen schaaltjes met krab in whiskysaus.

„Alsof we in een heel deftig restaurant eten", zei ik met moedertrots.

Het hoofdgerecht was wat ze in sommige eetgelegenheden „plateservice" noemen. Op de extra voor deze maaltijd aangeschafte houten borden met een gootje rondom, lag de karbonade, prima gebraden, met daaromheen de aardappelen, die nog wat glazig aandeden en tuinbootjes, waarvan ons uitdrukkelijk werd verzekerd, dat ze toch echt goed warm geweest waren, toen ze uit de pan kwamen. Ik nam dit blindelings aan en begon de jacht op de jus, die in het gootje gelopen was en volstrekt onbereikbaar rondstroomde met iedere beweging van het bord.

Terwijl de koffie doorliep in de glazen koffiepot op het gas, gleed de vriendin, die de borden even naar de keuken zou brengen, uit over iets dat op de vloer gemorst was. Ze was nog maar net klaar met het schoonmaken van de ravage, of er klonk een geweldig gesis. Door de al te grote hitte was de bodem uit de koffiepot gesprongen, zodat alle koffie op de grond en in de la van het fornuis stroomde. Met vereende krachten werd de vloer ten tweede male opgedweild. Er was gelukkig nog een reservepotje in huis.

Toen mijn man opstond, bleek, dat hij op een stuk voorgerecht had gezeten. Ik plukte met een servetje de krab van z'n derrière, maar de vlek mocht blijven zitten, want het pak moest toch al naar de stomerij, omdat de jus uit het gootje op zijn jasje gelopen was.

Heel voorzichtig zijn we naar huis gereden. Je weet maar nooit met al die pech.

ANS SPIGT

OMROEPREAKTIES OP HV-VRAAG OM MEER ZENDTIJD

JURGENS (NOS):

Persoonlijk graag positief

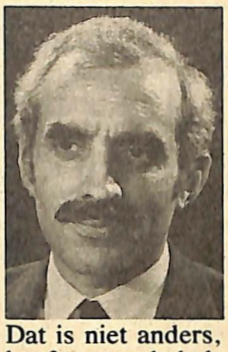

Ja, hoe zijn in Nederland ,,de werkelijke verhoudingen op godsdienstig en geestelijk gebied''?
Sinds de zestiger jaren is daar wellicht nóg minder van te zeggen dan in het verzuild verleden wellicht mogelijk was. Zeker is dat toen al de humanistische ,,zuil'' (voorzover niet al christen-humanisten en socialistische humanisten in andere zuilen zaten) de eenheid met de zwakste organisatiedrang was.
Dat is niet anders, nu na tien jaar ontzuiling, de organisatiebehoefte over de hele linie is teruggelopen. Mijns inziens is niet de akademische vraag ,,zou het humanisme niet méér ruimte moeten krijgen in dit bestel'' aan de orde. **Die vraag beantwoord ik persoonlijk graag positief in zover daarmee een nieuwe dam tegen de toenemende kulturele vervlakking zou worden opgeworpen.**
Het bestel erkent echter vooral het organisatievermogen van een groep als toelatingskriterium. Dat is een (omroep)politieke werkelijkheid. Dit zou kunnen betekenen: proberen C-omroep te worden (100.000 leden) wat weer nadelig is, nu de versnippering van het programma-aanbod al zo groot is.
Het kan verder betekenen dat men op grond van art. 17 van de Omroepwet zendtijd aanvraagt als ,,genootschap op geestelijke grondslag'', zoals gebeurd is. Speelt dan ook hier niet het getal bij de beoordeling van de toewijzing mee?
Het kan óók betekenen: zendtijd vragen binnen het kader van art. 19 van de Omroepwet. De programma's moeten dan ,,in zodanige mate gericht zijn op bevrediging van bepaalde in het volk levende kulturele of godsdienstige dan wel géestelijke behoeften, **waarin niet in voldoende mate wordt voorzien door programma's van andere instellingen, die zendtijd hebben verkregen, (vet van mij, E.J.)** dat hun uitzendingen uit dien hoofde geacht kunnen worden van algemeen nut te zijn''.
Prachtig wetsproza. Maar hoe stelt de minister nou vast of al dan niet in voldoende mate wordt voorzien in humanistische boodschappen? God moge't weten Of Joost.

ERIK JURGENS
Voorzitter NOS

KLOOS (VARA):

Vóór ruimere HV-zendtijd

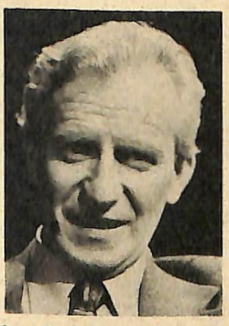

Salami smaakt voortreffelijk aan schijfjes; kleine plakjes zendmachtiging zijn daarentegen niet te genieten. Wie zendtijd krijgt moet zoveel van dat schaarse goed krijgen dat hij er iets boeiends, overtuigends, bezielends en ook iets smakelijks mee kan doen.
Een beperkt aantal zendgemachtigden is een voorwaarde voor de genietbaarheid van radio en televisie. Dat zijn de overwegingen die ons ongelukkig stemmen ten aanzien van een omroepwet, die tot gevolg heeft dat zendmachtigingen van het ministeriële bureau afkomen als plakjes salami van des slagers snijmachine.
De versnippering in omroepland heeft reeds ver de grenzen overschreden waarbinnen het voor representanten van de belangrijkste culturele en maatschappelijke stromingen in Nederland mogelijk is zich zonder veel moeite te profileren. Om het restant van de zo noodzakelijke herkenbaarheid te behouden moeten de principiële omroepen er op toezien dat het systeem van openheid zichzelf niet zodanig uitholt dat er zelfs geen salami, maar een eenheidsworst overblijft. Daarom zijn zij sterk geneigd alle wensen die er ten aanzien van het omroepbestel leven te beoordelen uit het gezichtspunt van eigen mogelijkheden en werfkracht. In dit licht moge u de volgende regels lezen.
Wij zijn voorstander van een ruime uitbreiding van de zendtijd van het Humanistisch Verbond omdat wij menen dat dat redelijk is vanwege het grote aantal landgenoten dat leeft vanuit een humanistische levensopvatting. Deze uitbreiding zou er echter niet toe mogen leiden dat het geestelijke blok voor het beleiden van geloof en overtuiging in de totaliteit van het omroepprogramma proportioneel groeit.
Uit een oogpunt van verdelende rechtvaardigheid zie ik geen andere mogelijkheid dan dat de vermeerdering van de zendtijd van het Humanistisch Verbond gepaard gaat met een inkrimping van de zendtijd van andere geestelijke componenten, die ruim, verhoudingsgewijs te ruim aan hun trekken komen.

A. H. KLOOS
Voorzitter VARA

GREVEN (IKON):

Wij wensen u alle sterkte toe

Wanneer omroeporganisaties meer zendtijd willen, moeten zij zich inspannen meer leden te krijgen. Zo niet de bijzondere zendgemachtigden, genoemd in de artikelen 16 t/m 19 van de Omroepwet. Zij krijgen hun zendtijd toebedeeld door de minister van CRM. Daarom moeten zij voor uitbreiding van zendtijd rechtstreeks bij CRM zijn. Daar heeft het Humanistisch Verbond nu aangeklopt voor uitbreiding. Wij wensen onze collega's alle sterkte toe bij hun pogingen.
Als collega-bijzondere zendgemachtigde zijn we benieuwd naar het eindresultaat, met name op grond van de argumentatie voor de zendtijduitbreiding. Tot nu toe kreeg het Humanistisch Verbond zendtijd op grond van artikel 17 van de Omroepwet waarin sprake is van ,,genootschappen op geestelijke grondslag welke zendtijd kunnen krijgen voor het doen van uitzendingen op geestelijk terrein''. De grootte van dergelijke genootschappen zal een belangrijke indicatie zijn voor de hoeveelheid zendtijd die wordt toegewezen.
Uit de argumentatie voor zendtijduitbreiding ontstaat echter thans de indruk dat er niet wordt uitgegaan van de bepalingen van artikel 17, maar van artikel 19, lid 3 waarin sprake is van ,,instellingen welke gericht zijn op de bevrediging van bepaalde . . . geestelijke behoeften waarin niet in voldoende mate wordt voorzien door programma's van andere instellingen, die zendtijd hebben gekregen . . .''.
Zou de minister het Humanistisch Verbond hierin volgen, dan zou dat nogal wat omroeppolitieke consequenties hebben omdat een toewijzing gebaseerd zou moeten zijn op een oordeel over de wijze waarop die geestelijke behoeften in het thans vigerende omroepbestel met zijn overdaad aan gekochte series, quizzen, films en muzikale programma's, aan bod komen en daardoor ook weer de wijze waarop de omroeporganisaties hun werk doen. Misschien zou dan plotseling antwoord verkregen kunnen worden op de vraag hoe de voor de omroeppolitiek verantwoordelijke denkt over de wijze waarop het bestel thans functioneert.

JAN GREVEN
Alg. directeur IKON

HENDRIKS (KRO):

Dat moet u mij niet vragen

De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk is belast met de uitvoering van de Omroepwet.
De bewindsvrouw zal in de voorliggende kwestie, na terzake advies van de Omroepraad te hebben ingewonnen, een beslissing nemen binnen het raam van die wet.

Er is dezerzijds geen behoefte op dit moment nader op de opvatting van het verbond in te gaan.

J. HENDRIKS
Voorzitter KRO

VICIEUZE CIRKEL DOORBREKEN

VN bijeen voor aktie tegen bewapeningswedloop

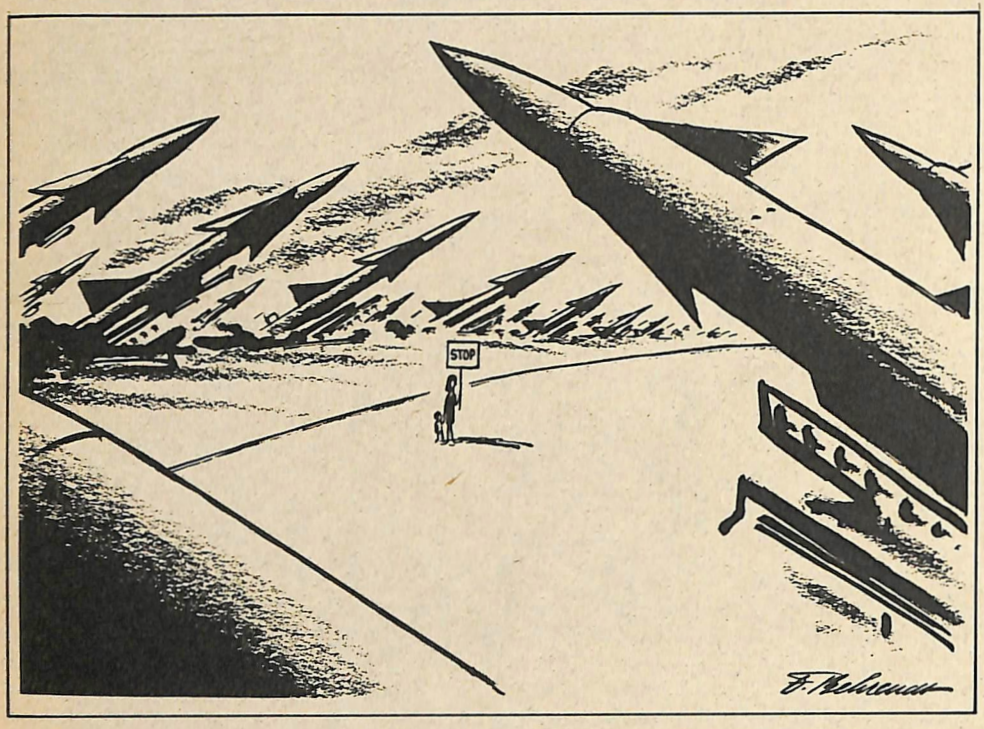

Humanisten voelen uiteraard voor ontwapening. Maar intussen moeten we leven in een wereld waarin nog nooit zoveel geld is uitgegeven voor bewapening als thans, een wereld waarin het bewapeningsniveau nog nimmer zó angstwekkend hoog is geweest. Volgens een onlangs verschenen rapport van het Zweedse Instituut voor Vredesvraagstukken, SIPRI, zullen de Ver. Staten en de Sovjet Unie over enkele jaren ieder over ongeveer 14.600 kernkoppen beschikken.

Wordt daar nu eindelijk iets tegen gedaan? Of moeten we zo langzamerhand de steeds weer herhaalde apocaliptische voorspellingen gaan geloven van China, dat een nucleaire oorlog tussen de superstaten onontkoombaar acht? Een uiterst somber vooruitzicht, vooral voor de Europeanen, die in dat geval de eerste slachtoffers dreigen te worden.
Toch wordt de druk op de supermogendheden om nu eens daadwerkelijk iets te gaan doen aan wapenbeheersing en aan het stopzetten van de wapenwedloop, steeds sterker. Het was vooral de warme wens van de z.g. Niet-gebonden-landen die ertoe heeft geleid dat van 23 mei - 28 juni een Speciale zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (SAVVN) wordt gehouden, die geheel zal zijn gewijd aan ontwapeningsvraagstukken. (De ,,Niet-gebonden-landen'' vormen sedert de 50er jaren een groep van ca. 110 landen, voornamelijk uit Afrika, Azië en Latijns Amerika. Het voornaamste Europese land is Joego-Slavië).

De agenda voor deze SAVVN bevat vier onderwerpen, namelijk:
1. discussie over de huidige internationale situatie,
2. het opstellen van een Verklaring over ontwapening,
3. het opstellen van een Aktieprogramma voor ontwapening,
4. het organiseren van de uitvoering van ontwapeningsmaatregelen.

Ontwapeningswensen
Het zou in dit artikel te ver voeren om diep in te gaan op de vele facetten van de aan de orde komende ontwapeningsproblemen. Volstaan moet worden met de vermelding dat er door verschillende landen en landengroepen voorstellen zijn ingediend voor het opstellen van een Verklaring over Ontwapening, voor een Aktieprogramma voor ontwapening, en voor het organiseren van – zoals dat heet – een ,,machinery for disarmamentproblems'', een machinerie voor ontwapeningsproblemen.
Bij deze voorstellen gaat het om onderwerpen als de stopzetting van proeven met kernwapens en van de research en ontwikkeling van nieuwe typen nucleaire wapens, stopzetting van de produktie van splijtstoffen voor kernwapens, uitbreiding van kernwapenvrije zones, een verbod van biologische en chemische wapens, een verbod van nieuwe niet-nuclaire massavernietigingswapens, het niet meer oprichten van militaire bases op vreemd grondgebied. Verder gaat het over een verbod van het gebruik van kernwapens tegen niet-kernwapenlanden, over regionale ontwapening, en over de reduktie van militaire budgetten.
De Derde Wereld-landen menen dat het geld dat kan worden bespaard op de bewapening beter kan worden gebruikt voor economische en sociale steun aan de ontwikkelingslanden.
Het Oostblok zal ongetwijfeld de neutronenbom aan de orde stellen, evenals de oude wens om te komen tot een no first use verklaring van het gebruik van kernwapens.

Volledige ontwapening?
De meeste landen in de Verenigde Naties gaan uit van het verlangen naar algemene en volledige ontwapening. Dit streven mag dan wellicht betrekking hebben op een doel dat voorlopig nog niet kan worden bereikt, maar het is van belang om volledige ontwapening als einddoel te stellen. Niet alle landen doen dit.
Op internationaal niveau rekent men er steeds minder op dat totale ontwapening van de hele wereld in één allesomvattend ontwapeningsverdrag spoedig bereikbaar zal zijn. Beter lijkt het om stap voor stap te streven naar ,,general and complete disarmament''.
Als humanisten moeten we hopen dat de SAVVN een zo groot mogelijk succes zal worden. We mogen daarbij echter niet àl te optimistisch zijn en denken dat de hele ontwapeningsproblematiek in één klap kan worden opgelost.
Dat neemt niet weg dat de SAVVN een heel belangrijke gebeurtenis is op ontwapeningsgebied. Het is daarbij verheugend dat meerdere top-politici dit belang willen onderstrepen door persoonlijk naar New York te gaan.
Het is duidelijk dat er ook bij ontwapeningsbesprekingen politiek zal worden bedreven. Als het nu maar ontwapeningspolitiek is...!

K. BLOEMA

ROM wil behartiging zigeunerbelangen

In navolging van elders in Europa bestaande comité's voor de beharitiging in materiële en immateriële zin van de belangen van zigeuners werd op 3 juni 1977 in ons land opgericht de Stichting ROM.
Uit de doelstellingen van ROM citeren we, naast de reeds genoemde belangenbehartiging, dat de stichting zich ten doel stelt: het kweken van een tolerant klimaat waarbinnen zigeuners zich kunnen ontplooien met behoud van hun kulturele waarden; streven naar gelijkberechtiging van zigeuners in onze samenleving en het bijeen brengen van gelden waarmee de ergste materiële nood kan worden gelenigd.
Daarnaast streeft ROM na de oprichting van een monument ter nagedachtenis aan door het nazisme vervolgde en uitgeroeide zigeuners; een monument naar een ontwerp van Heleen Levano, te plaatsen op een nader te bestemmen plaats in Amsterdam, bij voorkeur op het gereconstrueerde Leidseplein.
Onlangs is als kwartaalbericht het eerste exemplaar verschenen van het ROM-bulletin. Het omvat 28 pagina's en bevat veel informatie over het vaak moeilijke leven van zigeuners in ons land, in België, Duitsland, Spanje, Italië, Joegoslavië en Griekenland.
Vier ROM-bulletins per jaar ontvangt men tegen betaling van *f* 15,– als abonnement of als donatie. Het adres van ROM-bulletin is Eemsstraat 74II in Amsterdam. Tel. 020 - 448581 of 020 - 259809. Postgiro van ROM: 3361741, t.n.v. de penningmeester, Van de Boechorststraat 60, Amsterdam.

OMROEPREAKTIES OP HV-VRAAG OM MEER ZENDTIJD

KOOYMAN (VPRO):

HV veel te weinig zendtijd

Laat ik allereerst zeggen, dat ook ik vind dat het Humanistisch Verbond veel te weinig zendtijd heeft, als men het vergelijkt met de zee van zendtijd waarover de kerkgenootschappen beschikken. Als men mij echter vraagt, hoeveel zendtijd het Humanistisch Verbond dan wél zou moeten hebben, dan moet ik eerlijk zeggen dat ik dat niet weet. Dit laatste impliceert al, dat ik eigenlijk niet goed raad weet met uw vraag wat ik ervan vind, dat het Humanistisch Verbond op 31 maart j.l. een verviervoudiging van zendtijd heeft aangevraagd bij de Minister van CRM. Mijn onzekerheid hangt samen met het arbitraire karakter van de door het Humanistisch Verbond aangevoerde argumenten. Want wat zegt het eigenlijk als 20% van de ondervraagden bij een NIPO-enquête zich humanist noemt? Is dat gegeven op zich voldoende reden om een verviervoudiging van zendtijd aan te vragen?

Het komt mij voor van niet. Daarvoor is een NIPO-enquête immers een te arbitraire graadmeter om de mate van affiniteit met een bepaalde stroming, welke dan ook, vast te stellen, en zeker als het om een stroming gaat die zich zo moeilijk laat begrenzen als het Humanisme. Affiniteit met het Humanisme is niet te meten met behulp van een of twee gladde vragen die in een paar minuten moeten worden beantwoord. Daarvoor is het Humanisme als stroming te complex en zijn de motieven van de sympathisanten te uiteenlopend. Tenslotte staat de term Humanisme niet voor een merk zeep, terwijl het in zulke enquêtes wel als zodanig wordt behandeld (aan welk soort confessie of levensbeschouwing geeft u de voorkeur?).

Om deze reden is de aanvraag om een verviervoudiging van zendtijd dan ook een willekeurige en arbitraire zaak. Het had net zo goed een verdrie-, vervijf- of verachtvoudiging kunnen zijn.

Een en ander houdt in, dat ik pas een gekwantificeerd antwoord kan geven op een aanvraag van het Humanistisch Verbond om méér zendtijd, als ik meer inzicht zou hebben in de wensen en verlangens van de humanisten met betrekking tot de media radio en televisie. Momenteel ontbreekt mij dat inzicht.

Wat overigens niet wegneemt, dat het Humanistisch Verbond mijns inziens meer zendtijd toekomt dan het heeft. Hoeveel méér, dat zou ik niet weten.

Onderzoek het eens, zou ik zeggen.

DR. A. KOOYMAN
Hoofd Voorlichting VPRO

MINDEROP (TROS):

U bent zeer onderbedeeld

Voorzover ik mij kan herinneren, is het ongeveer 10 jaar geleden dat uw Verbond bij het leger een definitieve erkenning heeft gevonden waarop zij als levensbeschouwelijke organisatie die een brede stroming in het volk vertegenwoordigt, recht meende te mogen hebben. Door de aanstelling van een raadsman humanistische geestelijke verzorging kreeg zij dezelfde rechten als de katholieke en protestantse groeperingen.

Thans heeft uw Verbond een aanvrage om meer zendtijd ingediend teneinde wederom **een bepaalde** achterstand in te lopen. Zij baseert deze uitbreiding op het aantal aanhangers dat zij blijkens een recente Nipo-enquête onder het Nederlandse volk zou hebben.

Uit deze cijfers waarbij men rustig met een ruime betrouwbaarheidsmarge rekening zou mogen houden blijkt in ieder geval één zaak overduidelijk en wel dat uw **Verbond qua zendtijd onderbedeeld is t.a.v. andere levensbeschouwelijke en met name kerkelijke groeperingen.**

Hieruit kan m.i. geen andere conclusie getrokken worden dat een herverdeling van de voor deze groeperingen beschikbare zendtijd zou moeten volgen indien meer zendtijd in het huidige tijdsbestek van bezuinigingen geen haalbare kaart zou zijn. Dat is zuiver een kwestie van billijkheid en rechtvaardigheid conform het wettelijke systeem dat grote waarde hecht aan de mate van verankering van een levensbeschouwing in het Nederlandse Volk. Daarom zal uw aanvrage om meer zendtijd geheel of gedeeltelijk tot honorering moeten leiden.

MR. H. J. MINDEROP
Voorzitter TROS

OZINGA (NCRV):

Wat is dan wel uw boodschap?

Voor een voorzitter van de NCRV is het nogal moeilijk om een objectief en tevens begrijpelijk oordeel te hebben over de vraag: is het Humanistisch Verbond onderbedeeld wat de zendtijd betreft?

Is de ,,boodschap'' van het Humanistisch Verbond te vergelijken met die van de kerken? De kerken vieren nadrukkelijk zeer regelmatig een onbegrijpelijk en onnavolgbaar gebeuren (het ,,koninklijk bezoek'' van Jezus Christus). Hij kwam als ,,bruidegom'' bij Zijn ,,bruid'' (de mensen, die Hem liefhebben) op bezoek. Die ,,bruid'' wordt altijd weer aan dat bezoek herinnerd via de prediking in allerlei vorm.

Heeft het Humanistisch Verbond ook zulk een altijd weer te herhalen boodschap? Ik weet dat niet precies. Het lijkt mij toe, dat **dit niet het geval** is.

De omroepwet dwingt haast om bij een oordeel als dit **getallen** te betrekken. Ik weet niet welk getal het juiste is. 15000 + x (1973?). Hoe heeft (bijvoorbeeld) het Nipo gepeild en welke is de betekenis van het resultaat? Hoeveel mensen bedoelden te zeggen: ,,Ik ben wel zo'n beetje humanist, maar ik doe er niets aan''.

Daarom . . . het spijt mij u niet iets beters te hebben kunnen verschaffen.

DR. MR. J. OZINGA
Voorzitter NCRV

KEYZER (AVRO):

Niet zonder sympathie, mits . . .

Tot de beginselen die de AVRO ten grondslag legt aan haar uitzendingen, behoren mede die van het christendom en humanisme. Als voorzitter van de AVRO sta ik dan ook niet onsympathiek tegenover een zendtijduitbreiding als bovenbedoeld, voorzover niet gaande ten koste van de AVRO.

Overigens is toewijzing van zendtijd, gelijk u bekend, een beslissing welke de Omroepwet in handen legt van de minister van CRM. Uit dien hoofde zult u – naar ik vertrouw – kunnen billijken dat ik meen te moeten volstaan met deze korte verklaring, nu deze aangelegenheid aan de minister is voorgelegd.

M. J. KEYZER
Voorzitter AVRO

OUT (VERONICA):

Geen commentaar, hoop op begrip

Naar aanleiding van de brief waarin u vroeg naar de mening van de Veronica Omroep Organisatie V.O.O. over de aanvraag voor meer zendtijd door het Humanistisch Verbond, deel ik u mede, dat het voor ons **erg moeilijk is om hierover een standpunt in te nemen.** Dit gezien de situatie waarin wij zelf verkeren. Wij hopen dat u hier begrip voor heeft.

ROB OUT
Directeur V.O.O.

MOTIVATIES VAN LEN DE SCHIPPER:

„Ik zie vegetarisme net als humanisme als een manier van leven en denken"

De redaktie heeft mij gevraagd een artikel te schrijven waarin ik mijn vegetarisme belicht vanuit mijn humanistische levensvisie. Ik wil dit graag doen, maar daarbij realiseer ik mij wel dat veel niethumanisten in mijn betoog hun eigen motivaties zullen terugvinden. En daar ben ik blij om, omdat we juist vanuit onze gemeenschappelijke motivaties verder moeten werken aan dat stuk mentaliteitsverandering dat nodig is om onze wereld leefbaar te houden, of misschien moet ik al zeggen: weer leefbaar te maken.
Ik schrijf dit artikel in de ik-vorm, omdat ik alleen voor mezelf wil spreken. Iedere humanist beleeft zijn verantwoordelijkheid op zijn eigen manier en iedere vegetariër heeft zo zijn eigen beweegredenen. Dat is een aspect van de vrijheid die binnen het humanisme als erg belangrijk wordt ervaren, maar ook hier weer: niet alleen binnen het humanisme.
Zo staat in de beginselverklaring van het Humanistisch Verbond:
„Het (humanisme) acht wezenlijk voor de mens zijn vermogen tot onderscheidend oordelen, waarvoor niets of niemand buiten hem verantwoordelijk kan worden gesteld. Het humanisme wordt gekenmerkt door de voortdurende bereidheid zich in denken en doen naar normen van redelijkheid en zedelijkheid te verantwoorden."
Hier wordt de eigen verantwoordelijkheid van de mens benadrukt. Humanisten beroepen zich niet op een boven- of buitenmenselijk iets of iemand die leiding geeft aan de wereld en aan het menselijk bestaan. Mensen kiezen – zijn als het goed is vrij om te kiezen – en zijn dan voor de consequenties van hun keus verantwoordelijk.
Ik zie deze verantwoordelijkheid drieledig. De mens is verantwoordelijk voor zichzelf, voor de medemens en voor zijn omgeving. Deze aspecten hebben voor mij alle drie een rol gespeeld bij mijn keuze voor vegetarisme.

EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

Ik ben verantwoordelijk voor mijzelf, voor mijn welbevinden, voor mijn ontplooiing tot volledig menszijn. Ik geloof dat plantaardig voedsel beter voor mij is dan vlees, omdat de mens naar mijn mening van oorsprong herbivoor is. De menselijke anatomie lijkt mij hierop te wijzen, alsmede het feit dat de mens slechts (relatief) korte tijd beschikt over jachtwapens en over de mogelijkheid om vuur te maken (om vlees voor menselijke consumptie geschikt te maken).
Ik wil mij bij een belangrijke keus als die van mijn dagelijks voedsel wel afvragen wat het beste bij mij past. Als ik dan leef op een manier waar ik achter kan staan, voel ik mij prettiger en ga ik in alle opzichten beter.
Ik ben verantwoordelijk voor mijn medemens. Mijn leefwijze zal zodanig moeten zijn dat zij hem geen schade berokkent en dat zij zijn welbevinden en ontplooiing niet in de weg staat, liever nog deze bevordert. Veel mensen lijden honger. Ik kan het dan noch redelijk noch zedelijk verantwoorden vlees te eten waarin achtmaal zoveel graaneiwitten zijn gestopt als er aan vleeseitwitten uitkomt.
Ik vind het bovendien binnen mijn verantwoordelijkheid vallen de mensen in mijn omgeving op de hoogte te stellen van mijn beweegredenen en hun daarmee informatie te verschaffen die hun keuzemogelijkheden verruimt.

Voor het orgaan van de Nederlandse Vegetariërsbond „Leven en laten leven" schreef mevrouw Len de Schipper een bijdrage die wij hier gaarne overnemen.

Let wel, ik verwacht niet dat anderen hun verantwoordelijkheid op mijn manier interpreteren, maar ik wil er wel toe bijdragen dat zij zich bewust worden – zo zij dat al niet zijn – van waar zij mee bezig zijn en van de alternatieven.

BIO-INDUSTRIE

Ik ben mede verantwoordelijk voor mijn omgeving. Dieren worden geslacht na eerst bio-industrieel te zijn opgefokt. De verstoring van het biologisch evenwicht in de zeeën door overbevissing is alarmerend. Schaaldieren worden levend gekookt (waarbij vooral het deksel goed op de pan moet blijven, anders springen ze eruit – en heus niet van vreugde. En dan wordt nog gezegd dat ze er geen erg in hebben!).

LEED EN VERKWISTING

En dit alles volgens mij nodeloos, gezien de m.i. herbivore oorsprong van de mens en ook, waar het de bio-industrie betreft, gezien de eiwitinput-outputverhouding. Ik kan het daarom noch redelijk noch zedelijk verantwoorden om aan het dierenleed bij te dragen door vlees of vis te eten.
Er heerst een vrij algemene mentaliteit van overconsumptie, ook waar het levend materiaal betreft. Ik wil me beperken, niet alleen omdat anders mijn kinderen en kleinkinderen tekort zullen komen, maar ook uit eerbied voor al wat leeft: dieren èn planten.
Al laat ik als vegetariër dan vleesprodukten staan, ik moet toch in leven blijven en zal dus wel plantaardig voedsel tot mij nemen. Maar ook hier wil ik me hoeden voor overconsumptie uit eerbied voor het levende materiaal waar ik mee te doen heb. Vegetarisme is voor mij niet alleen het niet eten van vlees. Ik zie het ook, evenals humanisme, als een manier van leven en denken.

Vruchtdragend beraad van HV met Humanitas

Het Dagelijks Bestuur van Humanitas en het Presidium van het Humanistisch Verbond hebben eind april een tweede ontmoeting gehad over mogelijke vormen van samenwerking. De besprekingen over een op te richten Humanistisch Studiecentrum Nederland zijn in een vergevorderd stadium. Dit gemeenschappelijk wetenschappelijk buro van Humanitas, HV en vrijdenkers krijgt o.a. tot taak de achterstelling van buitenkerkelijken in Nederland te onderzoeken en zal verder specifieke maatschappijvraagstukken onder de loep nemen.
Humanitas en HV zullen zich gaan beraden over de mogelijkheden om gezamenlijk activiteiten te gaan ontwikkelen op het gebied van de samenlevingsopbouw en het plaatselijke welzijnswerk. Het HV zal in overleg met Humanitas zich gaan richten tot de koepel van jeugdwelzijnswerk WIJN over de noodzaak de geestelijke begeleiding van jongeren ter hand te gaan nemen.
Tussen Humanitas en het Humanistisch Opleidingsinstituut zullen contacten worden gelegd over mogelijke stageplaatsen bij Humanitas voor HOI-cursisten.
In samenwerking met het HIVOS zal een konferentie over mondiaal vormingswerk worden gehouden.
HV en Humanitas zijn beide geïnteresseerd in het ontwikkelen van activiteiten op het gebied van vredesvraagstukken.
Ten slotte is gesproken over het Humanitas-Perspectief dat voor Humanitas voor de komende jaren wordt geschetst.
Samenvattend zijn de beide organisaties zeer tevreden over het goede klimaat waarin deze besprekingen worden gevoerd, en bestaat de verwachting dat een en ander niet alleen de samenwerking maar ook de organisatie zelf ten goede zal komen.

VERBOND OP RTV

RADIO ZONDAGS HILVERSUM I VAN 9.30-10.00 UUR

4 juni MAGAZINE
Samenstelling en presentatie: Rina Spigt

11 juni **WIE IS HET MANNETJE, WIE IS HET VROUWTJE?**
Een programma over rolpatronen in relaties.
Samenstelling: Rina Spigt

REAKTIES VAN LEZERS

De redacteur behoudt zich de vrijheid voor brieven, zo nodig, enigszins te bekorten

Wie vroeg naar Gorter?

In ,,Humanist'' van 1 mei liet ik Roelf Sant(?), wonende te (?) weten, dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kon worden gezegd dat Herman Gorter nimmer een gedicht heeft geschreven onder de titel ,,Gebed van een atheïst''.
Een aantal lezers liet als reaktie hierop met stelligheid weten dat Roelf Sant(?) niet Herman Gorter bedoelt maar Multatuli en niet een gedicht getiteld ,,Gebed van een atheïst'' maar ,,Gebed van een onwetende'', dat deze voor het eerst publiceerde in ,,De Dageraad'' in 1861.
Onder dankzegging, onder anderen aan lezer A. C. Zondag, volgt hieronder het slot van dit ,,Gebed van een onwetende'':
,,De wijze, hij die wèl weet, wèl God kent – bespot den dwaas,/ En reikt hem gal, en jubelt: ,,Hoor, hij roept zijn vader!/ En prevelt: dank o Heer! dat ik niet ben als hij .../En zingt een psalm: Welzalig hij die in der boozen raad/Niet zit, en niet op 't vuile pas des zondaars gaat .../De wijze..., sluipt ter beurze en schachert integralen .../De Vader zwijgt... O God ... Er is geen God''.

W. JUNGMAN, Bilthoven

Zelfdoding onverdedigbaar

Naar aanleiding van de mededelingen van het Hoofdbestuur in het nummer van ,,Humanist'' van 1 mei, betreffende zelfdoding, wil ik onder uw aandacht brengen dat men vanuit een neutraliteit en menselijkheid alleen mag aanvallen als het zelfverdediging is (in verband met standaardisatie en justitie). Schoonmaken (abortus) valt dus te verdedigen, ,,zelfdoding'' (euthanasie) niet.
Een andere vraag is of men nietlevensvatbaar leven onnodig moet verlengen (vegeteren in een ijzeren long zonder kans op herstel).

HANS WEIJDEN, Brunssum

Krokodil en leeuw

De idee die tegenwoordig in het Humanistisch Verbond naar voren wordt gebracht, dat de PvdA en de VVD zouden kunnen samengaan, berust m.i. op een levensgroot misverstand. Een politieke partij is namelijk in de eerste plaats een belangenvereniging, en zolang de PvdA in hoofdzaak de belangen van de werknemers, en de VVD die van de werkgevers vertegenwoordigt, en deze belangentegenstelling in onze samenleving fundamenteel is, kan er van een samengaan geen sprake zijn.
De politieke praktijk van iedere dag bewijst dit! Trouwens de pogingen van het Humanistisch Verbond die twee partijen bijeen te brengen, doen denken aan die van een muis die probeert een leeuw en een krokodil tot paren te krijgen.

H. ZANDSTRA, Doorn

Wereldraadselen

In ,,Humanist'' van 1 mei lees ik in het artikel van Otto Birman ,,Kosmos op weg van oerknal naar zwart gat'' een naar mijn mening pijnlijke fout omtrent ,,Het hele stelsel'' (pagina 3, middenkolom, 6e regel van onderen) waarmee ,,het heelal'' bedoeld moet zijn. Een snelheid daarvan is een zinloos begrip, omdat er buiten ,,het heelal'' niets is ten opzichte waarvan snelheid gemeten zou kunnen worden. Bedoeld zal zijn melkweg(stelsel) of zonne(stelsel). Ook de snelheid, uitzetting en afkoeling uit de rest van de zin vragen mijns inziens om enige verduidelijking.

IR. P. K. VAN MEURS, Wageningen

(Het was de bedoeling de artikelserie over ,,wereldraadselen'' populair en ook voor niet-vakmensen gemakkelijk verstaanbaar te houden. Het is dan moeilijk om te voorkomen dat er door de simplificatie onduidelijkheden insluipen.

O. BIRMAN

OMROEPREAKTIES OP HV-VRAAG OM MEER ZENDTIJD

DORENBOS (EO):
Uw verzoek is ten onrechte gedaan

1. Ons omroepbestel is bedoeld om te komen tot een zo goed mogelijke verdeling van de zendtijd aan een zo breed mogelijk scala van verscheidenheid binnen de nederlandse samenleving. De kerken hebben in dit verband eigen zendtijd in IKON EN RKK, en wat de kerkdiensten betreft onderling verdeeld over de kerken naar rato van het ledental.

2. Indien men geen christelijk mens- en wereldbeeld heeft (gemakshalve noemen we hier niet het wereldbeeld uit andere godsdiensten, dat is hier niet terzake) dan heeft men een humanistisch wereldbeeld.
Gezien de omvang van de niet-christelijke omroeporganisaties in ons land lijkt het ,,humanistisch standpunt'' in zeer ruime mate (zeker in verhouding tot de volkstelling 1971) vertegenwoordigd.

3. Blijkens het NIPO-onderzoek noemt 20% van de ondervraagden zich humanist. Dat is niet veel. Het deel dat zich humanist noemt, blijkt echter niet in die mate een dogmatische vulling te willen geven door een lidmaatschap van het Humanistisch Verbond. Immers dat zou neerkomen op bijna 3 miljoen leden. Het kleine deel dat zich in het Humanisch Verbond heeft verenigd en welk zoekt naar dogmatische vulling van hun visie op de mens en zijn wereld kan dus niet worden gezien als vertegenwoordiger van alle onkerkelijken.

DRS. L. P. DORENBOS
Direkteur E.O.

TOT BETER BEGRIP

Tot beter begrip van enkele kritische kanttekeningen in de hierbij afgedrukte reakties, nog enkele kanttekeningen:
De organisaties die zendtijd van de minister krijgen zijn in twee groepen te verdelen. De ene groep bestaat uit omroepen (verenigingen en stichtingen) die op grond van het bijbehorend aantal leden of donateurs een aantal uren toegewezen krijgen. Al naar gelang hun grootte worden ze A- B-, C- of aspirant-omroepen genoemd.
Het Humanistisch Verbond heeft nooit zo'n status nagestreefd en zal dat ook niet doen.

Naast deze omroepen geeft de minister van CRM rechtstreeks zendmachtiging aan politieke partijen (op grond van artikel 18 van de Omroepwet), aan kerkgenootschappen (ex art. 16), genootschappen op geestelijke grondslag (ex art. 17), de Stichting Ether Reklame (ex. art. 20), de NOS (ex art. 15) en andere organisaties zoals Symbiose die zich onvoldoende herkennen in de programma's van andere instellingen die zendtijd hebben verkregen (artikel 19).
Het HV heeft op grond van artikel 17 een plaats in de ether verworven, duidelijk als alternatief van de kerkelijke zendgemachtigden. Dit blijkt ook uit het beleid van de Regeringskommissaris voor de Omroep, die ons telkenmale met de IKON heeft vergeleken bij de toedeling van middelen. Juist omdat ook op andere terreinen van regeringsbeleid blijkt dat kerken en Humanistisch Verbond op één lijn gesteld worden in hun taken, hebben wij de positie van beide in de ether vergeleken en een wanverhouding gekonstateerd.
Het aantal leden van het HV is bij vaststelling van de hoeveelheid zendtijd nooit een doorslaggevend argument geweest. Terecht als men bedenkt hoe verschillend de omstandigheden zijn waaronder dit lidmaatschap tot stand komt, vergeleken bijvoorbeeld met dat der kerken.

Ook het Humanistisch Verbond verlangt naar diepgaander onderzoek waardoor aan het licht kan komen hoe de verhouding is van de verschillende levensbeschouwelijke en godsdienstige stromingen in Nederland (zie recentelijk hierover Humanist d.d. 15 maart 1978). Zolang die gegevens ontbreken vallen de nu gehanteerde NIPO-cijfers niet zomaar weg te wimpelen.

CASPER VOGEL

WIE GAAT ER MEE NAAR ENGELAND VAREN . . . ?

Ja, dat was dan vier jaar geleden. De Internationale Humanistische en Ethische Unie (IHEU voor ingewijden) had een geslaagd wereldcongres achter de rug in Amsterdam.
Het Nederlands Humanistisch Verbond was gastheer geweest, had zich erg uitgesloofd, maar het was dan ook iets moois geworden. En toen na een tijdje de rust weer was gekeerd, keken we elkaar eens aan, spuwden in de handen en zeiden: What about te next one?
Zoals iedereen weet zijn die wereldwijde discussies niet eenvoudig. Iedereen praat zeer overtuigd vanuit zijn eigen preoccupatie en vindt de voorstellen van die anderen maar marginaal spul.
Zo waren er de Nederlanders die natuurlijk zelf al allemaal iets anders wilden, de Amerikanen, de Indiërs en de Engelsen.
Ja, die Engelsen, wat die zeiden was van extra belang, want dat volgende congres zou in Engeland wezen. De Engelsen zijn met de Nederlanders de stichters van de IHEU.
Als onderwerp is ten slotte gekozen „werk voor menselijke behoeften in een rechtvaardige samenleving", en dat komt dus deze zomer daar aan de orde in Londen.
Zo'n mooie naam hadden we natuurlijk niet onmiddellijk van de plank, maar in de loop van de discussies zijn we daarheen gegroeid.
Helaas, het onderwerp is nog maar al te actueel.
De arbeid, onze grote God, hebben we wat overvoerd met machines en daardoor schijnt hij op vele gebieden de mensen niet meer nodig te hebben.
Ouderen verdwijnen voortijdig, jongeren komen niet eens meer aan de bak, de zich emanciperende vrouw zoekt vergeefs een beroepsplaats te veroveren. Zou er meer arbeid zijn, als we meer groeiden? Of groeien we alleen maar met machines? Moeten we misschien van de klassieke opvattingen over de noodzaak van de arbeid af? Wat zouden dan onze nieuwe grote Goden moeten zijn? Televisie? Recreatie? Welzijnszorg?
Dat zijn de vragen, die aan de orde komen op het congres.
Weten humanisten daar dan antwoorden op, die anderen nog niet bedacht hebben? Mogelijk wel. En waar niet, dan zijn zij misschien nog onbeladen genoeg om de vragen onbevangener en uitdagender te stellen.
Het vorige congres herinner ik me als een gebeurtenis.
Eerlijk gezegd ben ik niet zo'n grote congresganger. Maar de sfeer van vier jaar geleden herinner ik me als hartelijk, informeel en zeer betrokken. Ik hoop dat deze keer weer te vinden. Met Engelsen, Amerikanen, Fransen, Belgen, Australiërs, Indiërs, Noren, Duitsers, Perzen.
Maar zeker niet in de laatste plaats met Nederlanders!

Voor nadere informatie: IHEU, Oudegracht 152, Utrecht. Telefoon: 030-312155.

PIET THOENES
IHEU-voorzitter

Humanistisch Opleidings Instituut

Postbus 278, Ridderstraat 18, Culemborg. tel.: 03450-2630

Wij willen graag zo spoedig mogelijk in kontakt komen met geïnteresseerden voor de volgende funkties:

A. DOCENT(E) METHODIEK VAN DE GEESTELIJKE VORMING (15 UUR)

Taak:
- het geven van lessen in de methodiek van de geestelijke vorming
- het geven van supervisie
- het ontwikkelen van een onderwijsbeleid met betrekking tot de geestelijke vorming, in samenwerking met anderen.

Vereisten:
- afgestudeerd in de andragogische wetenschap, sociale akademie met V.O.
- een ruime praktijkervaring.

B. DOCENT(E) PEDAGOGIEK EN DIDAKTIEK (10 UUR)

Taak:
- het geven van lessen in pedagogiek en didaktiek
- het geven van supervisie
- het ontwikkelen van een onderwijsbeleid met betrekking tot het geestelijke vormingsonderwijs, in samenwerking met anderen.

Vereisten:
- afgestudeerd in de pedagogische wetenschap, M.O.-pedagogiek
- een ruime praktijkervaring.

C. DOCENT(E) PSYCHOLOGIE (6½ UUR)

Taak:
- het geven van lessen in algemene psychologie, sociale psychologie, ontwikkelingspsychologie en psycho-pathologie.

Vereisten:
- afgestudeerd in de psychologische wetenschap
- ervaring in de omgang met mensen, groepswerk of in het geven van onderwijs

D. DOCENT(E) KREATIEF SPEL EN TAALBEHEERSING (3½ UUR)

Taak:
- het geven van informatie en oefeningen van diverse spel- en gespreksvormen

Vereisten:
- afgestudeerd aan de Akademie voor Expressie door Woord en Gebaar of een vergelijkbare opleiding
- ervaring in de omgang met jongeren, in een onderwijs- en/of vormingssituatie

ALGEMENE VEREISTEN:
- humanistische gezindheid en belangstelling voor levensvraagstukken;
- het vermogen om de te behandelen stof te verbinden met inbreng en ervaringen van kursisten;
- zich inzetten voor de instituutsgemeenschap;
- kritische instelling t.o.v. het te geven vak en het eigen funktioneren;
- goede kontaktuele eigenschappen;
- bereidheid tot afstemming van het eigen leerprogramma op dat van de kollega-docenten.

Voor bovengenoemde funkties is enige uitbreiding van het urenaantal in het kursusjaar 1978/79 en volgende mogelijk.
Salaris en arbeidsvoorwaarden volgens rijksregeling.
De sollicitatie-kommissie bestaat uit: bestuurslid, studie-koördinator, docenten en kursist.
Sollicitaties binnen 14 dagen richten aan de studie-koördinator, de heer T. Jorna.

GEMEENSCHAPPEN

Apeldoorn

In Apeldoorn zijn de vormingsleid(st)ers samen met een vertegenwoordiger uit elk van de 18 groepen bezig een dag voor te bereiden voor alle kinderen die dit cursusjaar h.v.o. hebben gehad. Op zondag 4 juni wordt op de speelweide achter het park Berg en Bosch een kennismakingsspel, natuur- puzzelspeurtocht en andere aktiviteiten gehouden.

Humanist

Eindredakteur: Wim Jungman.
Gedrukt op kringloop-papier bij Lumax, Utrecht.
Redaktie-adres:
Humanistisch Verbond,
Oude Gracht 152, 3511 AZ Utrecht
of Postbus 114, 3500 AC Utrecht.
Telefoon: 030 - 31 81 45.
Abonnementsprijs voor niet-leden: *f* 20,– per jaar t.n.v. Humanistische Pers, postgiro 58, Utrecht.